

Katowice, dnia 31 stycznia 2006 roku

K-RD-KL/4160/546/220/05
Numer rejestru A/167/06

D E C Y Z J A
W SPRAWIE WPISANIA OBIEKTU DO REJESTRU ZABYTKÓW „A”

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt. 1 lit. c, art. 7 pkt. 1, art. 8, art. 9 ust. 1, art. 89 pkt. 2, art. 91 ust. 4 pkt. 3 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm. – Dz. U. z 2004 roku Nr 96, poz. 959 i Nr 238, poz. 2390) oraz art. 104 § 1 Kpa w wyniku postępowania administracyjnego przeprowadzonego na wniosek firmy „Papatia” Spółkę z o.o. z siedzibą w Częstochowie przy ulicy Giuseppe Garibaldiiego 18, reprezentowanej przez Pana Janusza Baranowskiego

ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW ORZEKA
WPISAĆ DO REJESTRU ZABYTKÓW NIERUCHOMYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO POD NUMEREM
A/167/06 NASTĘPUJĄCY OBIEKT:

BUDYNEK GMINY ŻYDOWSKIEJ, TZW. ŁAŹNIE ŻYDOWSKIE, W CZĘSTOCHOWIE PRZY ULICY GIUSEPPE GARIBALDIEGO 18, SKŁADAJĄCY SIĘ Z BUDYNKU GŁÓWNEGO ORAZ TRZECH OFICYN, WZNIESIONY PRZED 1914 ROKIEM W STYLU EKLEKTYCZNYM O CECHACH NEOROMAŃSKICH.
Opis obiektu stanowi załącznik numer 1 do niniejszej decyzji.

Obiekt jest własnością firmy „Papatia” Sp. z o.o. z siedzibą w Częstochowie przy ulicy Giuseppe Garibaldiiego 18 – Księga Wieczysta nr 2954.

Wpis do rejestru zabytków obejmuje całość założenia składającego się z budynku głównego oraz trzech oficyn w obrysie murów zewnętrznych na działce nr 34 (karta mapy 108) – w granicach naniesionych na mapce stanowiącej załącznik numer 2 do niniejszej decyzji.

U Z A S A D N I E N I E

Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków pismem nr K-RD-KL/4160/6759/220/05 w dniu 16 grudnia 2005 roku rozpoczął postępowanie administracyjne w sprawie wpisania do rejestru zabytków nieruchomych budynku Gminy Żydowskiej w Częstochowie przy ulicy Giuseppe Garibaldiiego 18, o czym zawiadomił wnioskodawcę, Delegaturę Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Częstochowie oraz Urząd Miasta w Częstochowie. Dla budynku będącego przedmiotem wpisu w 2002 roku opracowana została karta ewidencyjna, zawierająca jego historię i opis. W 2003 roku obiekt ten został włączony do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

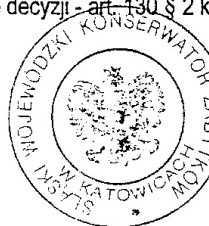
Budynek w Częstochowie przy ulicy Giuseppe Garibaldiiego 18 zbudowany został przed 1914 rokiem jako dom Gminy Żydowskiej. Według tradycji pełnił funkcję łaźni żydowskich. Jeszcze w 1964 roku był siedzibą Kongregacji Wyznania Mojżeszowego w Częstochowie. Później opuszczony przez gminę żydowską, kilkakrotnie był adaptowany przez kolejnych dzierżawców na funkcje handlowo-usługowe i mieszkalne. Te wielokrotne przebudowy i modernizacje przyczyniły się do częściowej utraty pierwotnych walorów architektonicznych (poprzez przekształcenie form i gabarytów niektórych otworów okiennych oraz częściowe otynkowanie ceglanej elewacji).

Intencją wpisu budynku Gminy Żydowskiej do rejestru zabytków jest zachowanie coraz rzadszych na terenie województwa śląskiego pamiątek kultury i tradycji żydowskiej. Przywrócenie temu obiektowi należytej formy i funkcji leży w interesie społecznym ze względu na jego wartość historyczną w skali miasta Częstochowa.

Wskazane we wstępie niniejszej decyzji administracyjnej art. 6 ust. 1 pkt. 1 lit. c ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm. – Dz. U. z 2004 roku Nr 96, poz. 959 i i Nr 238, poz. 2390) o brzmieniu następującym: „*Ochronie i opiece podlegają bez względu na stan zachowania zabytki nieruchome będące, w szczególności: dziełami architektury i budownictwa*”, jak również art. 3 pkt. 1 definiujący pojęcie zabytku: „*Użyte w ustawie określenia oznaczają: zabytek – nieruchomość lub rzecz ruchomą, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową*” – są to główne przepisy o charakterze materialnoprawnym, dające podstawy do objęcia przedmiotowego zespołu ochroną prawną. Formalnoprawnym wyrazem tej ochrony jest wydanie decyzji przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków stosownie do upoważnienia ustawowego wynikającego z art. 89 pkt. 2 i art. 91 ust. 4 pkt. 3 wymienionej ustawy.

Pouczenie

1. Od niniejszej decyzji służy stronom - na podstawie art. 127 §.1 Kpa odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie, za pośrednictwem Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach, w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia. Do odwołania dołączyć należy znaczki opłaty skarbowej w wysokości 5 zł za odwołanie i 50 gr. za każdy załącznik.
2. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania decyzja nie ulega wykonaniu - art. 130 § 1 kpa.
3. Wniesienie odwołania wstrzymuje wykonanie decyzji - art. 130 § 2 kpa.

Śląski Wojewódzki Konserwator
Zabytków w Katowicach

dr inż. arch. Jacek Owczarek

Załączniki:

1. Opis obiektu
2. Mapa sytuacyjna w skali 1: 1000
3. Pouczenie o skutkach wpisu obiektu do rejestru zabytków

Otrzymują:

1. „Papatia” Spółka z o.o.
ulica Giuseppe Garibaldiego 18, 42-202 Częstochowa
2. Pan Janusz Baranowski
ulica Jana Kilińskiego 19, 42-202 Częstochowa

Do wiadomości:

1. Urząd Miasta w Częstochowie
Wydział Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami
ulica Śląska 11/13, 42-200 Częstochowa
2. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków – Delegatura w Częstochowie
ulica Mirowska 8, 42-217 Częstochowa
3. Krajowy Ośrodek Badań i Dokumentacji Zabytków
ulica Kopernika 34-40, 00-328 Warszawa
4. Sąd Rejonowy w Częstochowie – Wydział Ksiąg Wieczystych
ulica Dąbrowskiego 23/35, 42-200 Częstochowa
5. 2 x a/a KL

Om

ZALĄCZNIK NR 1
DO DECYZJI NUMER K-RD-KL/4160/546/220/05
Z DNIA 31 STYCZNIA 2006 ROKU

NUMER REJESTRU ZABYTKÓW A/167/06

OPIS OBIEKTU

Budynek gminy żydowskiej, tzw. łaźnie żydowskie, zbudowany został przed 1914 rokiem w stylu eklektycznym o cechach neoromańskich.

Założenie składające się z budynku głównego oraz trzech oficyn usytuowane jest w centrum Częstochowy, w obrębie starego miasta, w zwartej zabudowie pierzei ulicy Giuseppe Garibaldiego.

Budynki są murowane z cegły, elewacje budynku głównego (z wyjątkiem elewacji wschodniej i częściowo północnej – podwórzowej) oraz oficyny zachodniej zostały w większości otynkowane, natomiast elewacje oficyn wschodniej i północnej pozostały ceglane.

Budynek główny o zwartej piętrowej bryle, wzniesiony został na rzucie prostokąta z płytkim ryzalitem frontowym. Oficyny wzniesiono na rzucie prostokąta, wschodnia jest piętrowa, pozostałe parterowe.

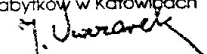
Konstrukcja więźby dachowej drewniana, w budynku głównym i oficynie wschodniej jętkowo-płatwiowa. Budynek główny kryty jest niskim dachem czterospadowym, oficyna wschodnia niskim dachem dwuspadowym, oficyny zachodniej i północnej dachami pulpitowymi krytymi papą.

Elewacje budynku głównego opasane są gzymsami działowymi i koronującymi. Pod nimi biegnie fryz z parami rytmicznie rozmieszczonych okienek doświetlających strych. Fasada na piętrze jest jedenastoosiowa, na parterze dwunastoosiowa. Okna parteru zwieńczone są łukiem odcinkowym w obszernych obramieniach, na piętrze widoczne nadproża oraz okna zwieńczone półkoliście z opaskami. Fasada zaakcentowana została płytkim ryzalitem w wejściu oprawnym arkadowym portalem. Na piętrze usytuowana para okien ujętych półkolistym łukiem. W pozostałych elewacjach okna zwieńczone łukiem odcinkowym, zamknięte gzymsami nadokiennymi (w parterze elewacji tylnej częściowo przekształcone). Elewacja wschodnia budynku głównego oraz elewacje oficyn wschodniej i północnej posiadają podobny wystrój, jednakże bogatszy w detalu, gdyż nie został zdeformowany i uproszczony przez zatynkowanie.

Wnętrza zostały w dużym stopniu przekształcone przez wielokrotne przebudowy i adaptacje. W budynku głównym zachowane są dwubiegowe klatki schodowe o betonowych stopniach, z żelaznymi kutymi balustradami. Układ wnętrza budynku głównego trzytraktowy, oficyn jednostraktowy.

Całość zabudowy niemal całkowicie pozbawiona jest pierwotnego wyposażenia i wystroju. Jedynie w budynku głównym zachowane są balustrady schodowe oraz stolarka okienna w klatkach schodowych.

Śląski Wojewódzki Konserwator
Zabytków w Katowicach

dr inż. arch. Jacek Owczarek

ZALĄCZNIK NR 2
DO DECYZJI NUMER K-RD-KL/4160/546/220/05
Z DNIA 31 STYCZNIA 2006 ROKU

NUMER REJESTRU ZABYTEKÓW A/167/06

ŚLĄSKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTEKÓW
w Katowicach
40-015 Katowice, ul. Francuska 12

Śląski Wojewódzki Konserwator
Zabytków w Katowicach
J. Owczarek
dr inż. arch. Jacek Owczarek

CZĘSTOCHOWA
BUDYNEK GMINY ŻYDOWSKIEJ, TZW. ŁĄŻNIE ŻYDOWSKIE
ULICA GIUSEPPE GARIBALDIEGO 18

 GRANICE WPISU DO REJESTRU ZABYTEKÓW

